

2

8

Přestože tato slova byla tak jasná - nebo lépe právě proto - komunisté se s nimi nespokojili. Několikrát byli biskupové žádáni o prohlášení loyality. Tak tomu bylo zvláště před t. sv. volbami 30. května 1948, kdy komunisté žádali dokonce na biskupech vydání zvláštního pastýřského listu ve prospěch jednotné kandidátní listiny. Všichni představitelé ostatních náboženských vyznání v Československu to učinili. Neučinil tak však arcibiskup Beran a ostatní katoličtí Ordináři přes různé sliby a vyhrožování ze strany komunistického režimu.

Prezidentská volba Klementa Gottwalda. Nová příležitost, jak si zajis-

titi schválení a přiznání katolické církve, naskytla se komunistickému režimu při t. sv. volbě prezidenta Gottwalda dne 14. června 1948. Již 12. června navštívil ministr Čepička arcibiskupa Berana v jeho paláci a naláhal na něho, aby u příležitosti volby prezidenta měl slavnostní "Te Deum" ve svatovítské katedrále, slibujeme mu při této příležitosti, že budou zachovány církevní školy. Dne 14. června hned po volbě odebral se Gottwald do svatovítské katedrály, kde arcibiskup vykonal slavnostní Te Deum - jak tomu bývalo i dříve zvykem při prezidentských volbách. Skutečnost, že komunistický prezident se ukázal "zbožnějším" než Masaryk a Beneš, kteří se těchto obřadů nikdy nezúčastnili, nepřekvapila ty, kteří dobře věděli, jak se komunistický režim snaží všemi prostředky si získat příznivý lidu a oficiálního schválení církve katolické. Nejméně ze všech se nechal tímto pokryteckým činem oklamat sám arcibiskup, který nice - jsa o to žádal - obřad vykonal, ale zároveň se postaral o to, aby jak Gottwaldovi, tak národu vysvětlil správný význam svého skutku. Hned příštího dne 15. června navštívili nově zvoleného prezidenta Mons. Beran, Mons. Josef Matoušek, arcibiskup olomoucký a Mons. Ondřej Škrábík, biskup báňskobystrický, a odevzdali mu jménem šal. episkopátu prohlášení, v němž se praví: "Pane presidente, jsme si vědomi a bývá nám to připomínáno, že máme podle slov Kristových: "Dávejte císaři, co je císařovo" závažné povinnosti ke státu, jehož prezidentem jste byl věra zvolen. Ujišťujeme vás, že tyto povinnosti splníme věrně tak, jak nám je ukládají víra a svědomí.

Nezapomínáme však zároveň, že onen výrok Kristův má i druhou část: "Dávejte Bohu, co je Božího." A i tento příkaz nám ukládá povinnosti, jež věrně a nesmlouvavě musíme plnit spolu s katolickým duchovenstvem a katolickým lidem jako katoličtí biskupové....."

A v neděli 30. června 1948 byl čten ve všech chrámech pražské diecese tento arcibiskupův list:

V neděli 20. června t.r. bude čteno z kazatelen v arcidiecési

pražské .

V okamžiku, kdy tento stát dostal novou hlavu, cítím ve svědomí povinnost vysloviti jasně tyto zásady :

- 1./ Církev není institucí, která má organisovat politický souhlas nebo politický odpor .
- 2./ Církev nemůže nikomu bránit, chce-li si vyžádat pro své činy Boží pomoc .
- 3./ Se vší vážností však připomínám, že tím Církev nepřijímá světový názor směrů a hnutí, které odporují jejímu názoru .
- 4./ Když Církev ukazuje dobrou vůli a odhodlání vyjít vstříc lidem pro společné úsilí o vyřešení časných úkolů, nemůže nikdy zradit své poslání, které ji nutí rozlišovati co je Kristovo a co Kristovo není. Ve jménu tohoto poslání musí kárati zlo, padni, komu padni .
- 5./ Vyzývám věřící lid, aby pevně stál za sv. Otcem, za svým arcibiskupem a kněžími. S druhé strany však všem připomínám, že nelze žždy a v každém případě dáti podrobné a konkrétní pokyny; v křesťanech samých musí žít křesťanské vědomí a svědomí, oni sami musí nésti o s o b n í odpovědnost, která přísluší duchovní vyspělosti věřícího křesťana .
- 6./ Vzdělávejte se usilovně a intenzivněji než dosud v katolické nauce, v zásadách křesťanské sociální spravedlnosti. Sledujte projevy sv. Otce .

Modlete se za vlast a za království Boží v slovanském světě! Usmířujte svou kající Boží spravedlnost za veřejné odpady a hříchy! Pomoc naše ve jménu Páně ! ➤

V Praze, dne 15. června 1948

+ J o s e f v. r.
arcibiskup.

